

כל חג זה ככה.
 כל חג אני כואבת ומאוכזבת ומתוסכלת על הניסיונות שיש לי וזה שאני לא שמחה בחג
 ובמועד כשכתוב לשמוח.
 ואני ממש עצובה מזה שלא הולך לי לקיים בשלימות את מה שהשם ציווה!!!
 קשההה ליייי!!
 אין לי כבר כוח!
 כל פעם זה קורה לי!
 כל חגגג!!
 כל מועד!!
 כל יום שיש בו קדושה מיוחדת!!!
 כל פעם משהו קורה ואני שוב כואבת ומתוסכלת.
 אני כל כך רוצה לנצל..
 מנסה להיות מוכנה כמה שאפשר אבל שוב ושוב נופלת!!
 נופלת באמונה שלי (וכועסת\מאוכזבת\כואבת) מניסיונות שהשם נותן לי...
 ואני נהיית יותר עצובה מזה.
 וגם כל יום מימות חול המועד יש לי בזיונות וניסיונות אחרים..
 אין לי כוחחח!!
 אני כל הזמן נכשלת!!
 ואני בעצבות מזה!!
 סתם אחת

תשובה

שלום לזו שממש אינה סתם אחת.
 קראתי בעיון את שאלתך ואני ממחר להשיב לה (אם כי בקצרה בגלל החג).
 תיארתי רגשות אשמה קשים, שאינך מצליחה לעמוד בסטנדרטים ששמעת על
 חשיבותם, בקדושה הנשגבה שעליה שמעת.
 חיפשתי שוב ושוב היכן נמצאת האשמה בהתנהגות שתיארת, חיפשתי שוב ושוב
 ושוב, ומצאתי רק דבר אחד.
 חיפוש אחר דת ו"קדושה" שאינם חלק מהחיים.
 התורה מצווה לחיות בסוכה, לחיות!
 לחיות זה אומר אורחים, לחיות זה אומר פת, לחיות זה אומר שמחה, לחיות זה אומר
 רוגע. כל זה צריך להיות בסוכה (והציווי הוא לגברים).
 אם אינך חיה את המצווה באופן שמח - משהו בתפיסה שלך לגביה אינו נכון.

אני לא מתחברת ולא מצליחה לשמוח בחגים...

שלום לכם, אני אשמח אם תענו לי לפני הושענא רבה!
 שמעתי שיעורי תורה על סוכות.
 מה חשיבות הסוכה. מה חשיבות הימים הללו. מה הקדושה הרבה!!!
 וזה מביא לי מלא מלא פחדים שאני מפספסת את החג הזה עם האורחים שבאים אלינו
 לסוכה...
 1. אמרו שהסוכה יותר קדושה מבית כנסת ואסור להכניס בה דלי מים ואם הכניסו הסוכה
 פסולה.(וגם פסולת ופח אשפה.)
 אז אמא שלי או האחיות הקטנות יותר כל הזמן מכניסות..
 ועכשיו כשאני יושבת בסוכה אני חוששת שהיא פסולה. ולא מרגישה בה בנוח.
 2. אמרו שאסור לדבר דברי חול בסוכה ודברי לשון הרע וכו..
 וכל הזמן כשהאורחים באים אז מגיעים לרכילות ולשון הרע.
 ואני כל כך כואבת.
 מסתכלת למעלה על הסכך..(ששמעתי באחת ההרצאות שהוא המעיד אם הסוכה שלנו
 טובה..) וכואב לי...
 וקשה לי לשמוע לשון הרע..
 ויש המון המון פעמים שאני הולכת לחדר שלי בזמן שאורחים באים כדי להימנע מלשון הרע.
 אבל אז אני לא שותפה לשמחה עם האורחים ואם יש דברים מצחיקים (שהם לא לשון הרע)
 אז אני מפסידה את השמחה!!!
 אוף..אני ממש מבולבלת!!
 3. אמרו שכל יום משבעת ימי החג אז הוא קובע לכל השנה לגבי השמחה..
 ואתם לא מבינים כמה כאב וצער עברתי ונסיונות והיו לא מעט רגעים שהייתי עצובה ומדוכאת
 ממש ממש ממש...
 לפחות 8 שעות מתוך הימים שעברנו הייתי לא בשמחההה!!!
 ולפחות שעתים מתוך כל הימים הללו בכיתי מצער ודמעתי והייתי בעצבות נוראיתתת!!!
 אז בגלל ה-6 שעות יהיו לי צער וייסורים הרבה פעמים במשך השנה?
 עכשיו אני מפחדתתת!!!
 מאד!!
 4. לא אמרתי הלל יום אחד. שכחתי והלב שלי נצבט.
 ומאז ההלל שלי לא שמח.
 אוף..אז הפסדתי לפי ההרצאות ששמעתי הפסדתי קדושה מאד!
 אני מאוכזבת מעצמי שאני לא מצליחה לנצל את הימים הללו!!!!!!

עזבי בצד את כל ההרצאות ששמעת, את כל העניינים של הקדושה וההשפעה והשפע והכל, ותגשי לבסיס:

מה ה' רוצה מאיתנו? שנחיה. ובחרת בחיים.

עצבות, עצבנות, מרדף אחר עניינים וקדושה מלחיצה אינם חיים. זה לא רצון ה'.

שימי את הההככלל בצד, וחשבי מה משמח אותך, כבחורה, כאישה, כאדם.

מצאת? זו המצווה של החג!!

מדאורייתא אדם חייב לשמח את אישתו וילדיו בחג, וקל וחומר את עצמו. זה דאורייתא, כל שאר הדברים ששמעת עליהם, כולל הישיבה בסוכה עצמה, אינם אלא מנהגים או דברי חסידות רחוקים.

אבל הבסיס - שמחה! תכשיט, בגד חדש, אורחים, חברות, מוזיקה, כל מה שגורם לך לשמוח. אלו מצוות החג.

זו עבודתך בחגים הקרובים. מחר בבוקר.

פצחי בריקוד, זכית להיות שייכת לעבדי ה', עבדים שאדונם מצווה עליהם לחיות בנחת ובשמחה!

חג שמח!

אשמח לדעת אם סייעתי,

מיכאל

■ ■ ■

איך יתכן שחברי איבד את האמונה?

יש לי חבר בחור מוכשר מאוד. בשנים הראשונות בישיבה הוא היה מתעסק הרבה בנושא של אמונה. היה לומד חובת הלבבות, רש"ר הירש, מלבי"ם וכדו'. בנוסף לכך הוא מאוד מתמצא בתחום המדע כימיה פיזיקה וכדו'. ל"ע הוא היה חשוף לאינטרנט לא מסונן, ונחשף לכל מיני טענות כפרניות מצד מדענים, הוא קרא את הספר של דוקינס שר"י. לאחר פטירת סבו הוא הגיע להחלטה שהוא עוזב את הדת. ניסינו להתווכח אתו אך הוא היה אטום ממש ולא היה מוכן לשמוע. ניסינו לשדל אותו להיפגש עם מומחים אך הוא התחמק בטענה שגם אם יפתרו לו את כל טענותיו זה רק בגלל שאין לו מספיק ידע בתחום ובצד 'שלו' המדענים יודעים תשובות להכל. בקיצור הוא חיסן את עצמו מכל הכיוונים.

מאוד מציק לי כיצד בחור כ"כ חכם ומתמצא בנושא של אמונה כמו שהזכרתי, ואף היה ממש אדוק לפני שעזב, פשוט ערק מהמחנה. האם עלי לחשוש שזה יקרה גם לי? אני לא יודע אסאני מאמין יותר גדול ממה שהוא היה קודם לכן.

אני מכיר את היסוד של ר' אלחנן ווסרמן בקובץ מאמרים - שהיצר והתאוות מסמאות את האדם וגורמות לו לחשוב בצורה עקומה וזו גזירת שמיים כמו ששוחד מעוור עיני פקחים. אך לטענתו הוא לא עזב בשביל תאוות אלא שכך הגיע בדעתו. אשמח לשמוע אם יש הסבר נוסף לתופעה המחרידה הזו.

תשובה

שואל יקר וחביב, שלום וברכה!

חשוב לי להתחיל את תשובתי בהרגעה: הסר דאגה מלבך. אין לך כלל ממה לחשוש, שמא מקרהו המעציב של חברך מלמד משהו על אמונתך שלך, או על האמונה בכלל.

קעת אסביר מדוע.

אמנם בניגוד למשמעות הפשוטה של דברי ר' אלחנן ווסרמן, אכן תיתכן מציאות שבה אדם שוגה באמונתו ואף מגיע למסקנות אפיקורסיות ממש, מתוך טעות בשיקול הדעת ולא לשם תאוה ויצר הרע. אך לאחר ששוחחנו, והבנתי יותר את סיפורך, מצבו של חברך - לאחר מחשבות רבות ועיון ממושך בעניינינו - הוא דווקא כן דוגמה מובהקת לטענתו של ר' אלחנן.

חברך לא ערך בירור אמוני של ממש! קריאה בספרו של דוקינס ו/או באתרי אתאיסטים אחרים אינה בירור אמוני, ואדם המגיע למסקנות מוחלטות בעקבות כך - דעותיו אינן ניתנות לתיאור כשכליות ורציונליות. כמי שמייחס לעצמו חשיבה מדעית, הוא אמור להכיר את המתודות הבסיסיות של המדע, לפיהן תיאורית נבחנת דווקא לאור